

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાતની નામદાર વડી અદાલતમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૩૧૪૩ / ૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

=====

ચુકાદો રિપોર્ટરને મોકલવો કે નહીં ?	હા	ના
	હા	

=====

રિયાઝ મહમદ હુસૈન મર્યન્ટ

વિરુદ્ધ

ભાવનાબેન રસિકલાલ વાણિયા અને અન્ય

=====

ઉપસ્થીતી:-

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ વતી વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. આદિલ આર.
મિર્ઝા(૨૪૮૮)

સામવાળા(ઓ) નં. ૧, ૩, ૪, ૫, ૭ વતી વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. નીરવ સી.
ઠક્કર (૨૨૦૬)

સામવાળા(ઓ) નં. ૨, ૬ માટે નોટિસ બજાવવામાં આવી છે

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

તારીખ: ૨૫/૦૯/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. રુલ તુરંત પરત કરવા પાત્ર છે. વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. એસ.સી. શર્મા સામવાળા નં. ૧, અને ૩ થી ૫ અને ૭ વતી રુલની નોટિસની બજાવણી માફ કરે છે. બજાવણી થઈ હોવા છતાં, સામવાળા નં. ૨ અને ૬ વતી કોઈ ઉપસ્થિત થતું નથી. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન એડવોકેટોની સંમતિથી, બાબત

સુનાવણી માટે લેવામાં આવે છે.

૨. અરજદાર વતી વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. આદિલ આર. મિર્ઝા અને સામવાળા નં. ૧, ૩ થી ૫ અને ૭ માટે ઉપસ્થિત વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. નીરવ સી. ઠક્કર વતી વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. એસ.સી. શર્માને સાંભળવામાં આવ્યા.

૩. હાલની રિટ અરજી ભારતની સંવિધાનની કલમ ૨૨૭ હેઠળ નીચે મુજબની દાદ મેળવવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે:—

"(એ) આપ નામદાર કૃપા કરીને આ પિટિશનને એડમિટ અને મંજૂર કરી શકો;

(બી) આપ નામદાર યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને, રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૦૫ સને ૨૦૨૨ માં આંક-૨૧ ની અરજી પર વિદ્વાન એડિશનલ સિવિલ જજ, ઉમરગામ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૭/૦૫/૨૦૨૪ ના હુકમને રદબાતલ અને સેટ અસાઈડ કરી શકો જે એનેક્ચર-ડી પર બિડાણ કરેલ છે;

(સી) આ પિટિશનની સુનાવણી, એડમિશન અને અંતિમ નિકાલ બાકી હોય ત્યાં સુધી, આપ નામદાર આંક-૨૧ ની અરજી પર વિદ્વાન એડિશનલ સિવિલ જજ, ઉમરગામ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૭/૦૫/૨૦૨૪ ના હુકમની અમલવારી, બજવણી અને સંચાલન પર મનાઈ હુકમ આપી શકો જે એનેક્ચર-ડી પર બિડાણ કરેલ છે;

(ડી) આપ નામદાર ન્યાયના હિતમાં અન્ય અને વધુ દાદ/દાદો જે યોગ્ય અને ઉચિત જણાય તે આપી શકો."

કેસની ટૂંકી હકીકતો.

૪. અરજદાર અહીં મૂળ વાદી છે, જ્યારે સામવાળાઓ પ્રિન્સિપલ સિનિયર સિવિલ જજ, ઉમરગામ સમક્ષ પેર્સિંગ રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૫ સને ૨૦૨૨ ના પ્રતિવાદીઓ છે.

૪.૧. દાવો ગામ ખટ્ટલવાડા, તાલુકા ઉમરગામ જિલ્લો વલસાડ ખાતેના સર્વે

નં. ૪૦૪૨ પર સ્થિત દાવાવાળી મિલકતના સંબંધમાં મનાઈ હુકમ મેળવવા માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, જ્યારે પ્રતિવાદી નં. ૧ અને ૪ એ આંક-૧૨ નીચે અન્ય બાબતોની સાથે એવી તકરાર કરતો લેખિત જવાબ અને સામો દાવો દાખલ કર્યો છે કે વાદીએ ગામ ખટ્ટતલવાડા, તાલુકા ઉમરગામ જિલ્લો વલસાડ ખાતેના સર્વે નં. ૪૩૦૧ પર સ્થિત પ્રતિવાદીઓની માલિકીની મિલકત પર દબાણ કર્યું છે.

૪.૨. એવું જણાય છે કે દાવો/સામો દાવો પેઝિંગ હોય તે દરમિયાન, વાદી દ્વારા આંક-૨૧ નીચે એક અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં ટ્રાયલ કોર્ટને સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ (હવે પછી "સીપીસી" તરીકે ઓળખાશે) ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૦ હેઠળ સામો દાવો પરત કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી કારણ કે વાદીના જણાવ્યા મુજબ, તે કાયદેસર રીતે ટકવાપાત્ર નથી કારણ કે તે દાવાવાળી મિલકત સિવાયની અન્ય મિલકતને લગતો છે.

૪.૩. પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટે તેના તારીખ ૧૭/૦૫/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વિવાદાસ્પદ અરજી ફગાવી દીધી, તેથી, હાલની અરજી કરવામાં આવી છે.

અરજદાર – વાદીની રજૂઆત

પ. વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. મિર્ઝા રજૂઆત કરશે કે વાદીએ માત્ર દાવાવાળી મિલકત એટલે કે ગામ ખટ્ટતલવાડા ખાતેના સર્વે નં. ૪૦૪૨ ના સંબંધમાં મનાઈ હુકમ માંગતો દાવો દાખલ કર્યો છે, જ્યારે સામો દાવો ગામ ખટ્ટતલવાડા ખાતેના સર્વે નં. ૪૩૦૧ પર પ્રતિવાદીઓની માલિકીની હોવાનું કહેવાતી સંપૂર્ણપણે અલગ મિલકત માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. તેથી, વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. મિર્ઝાના જણાવ્યા મુજબ, દાવાવાળી મિલકત સિવાયની અન્ય મિલકતના સંબંધમાં કોઈ પણ રાહત માંગતો કોઈ પણ સામો દાવો ટકવાપાત્ર હોઈ શકે નહીં.

પ.૧. વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. મિર્ઝા રજૂઆત કરશે કે દાવાવાળી મિલકતને સ્પર્શતી ન હોય તેવી કોઈ પણ રાહત માંગતો પ્રતિવાદીઓનો સામો દાવો ટકવાપાત્ર રહેશે નહીં અને ટ્રાયલ કોર્ટે વિવાદાસ્પદ અરજી ફગાવીને કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે.

પ.૨. તેમની રજૂઆતના સમર્થનમાં, વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. મિર્ઝા સત્યેન્દ્ર અને અન્ય વિરુદ્ધ સરોજ અને અન્ય, (૨૦૨૨) ૧૭ એસસીસી ૧૫૪ માં

નોંધાયેલા ચુકાદા પર આધાર રાખશે.

પ.૩. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતા, વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. મિર્ઝા હાલની રિટ અરજી મંજૂર કરવા વિનંતી કરશે.

સામવાળાઓની રજૂઆત

૬. તેનાથી વિપરીત, સામવાળાઓ વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. શર્મા રજૂઆત કરશે કે બાબતને લગતો મુદ્દો નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના જગ મોહન ચાવલા વિરુદ્ધ ડેરા રાધા સ્વામી સત્સંગ, (૧૯૯૬) ૪ એસસીસી ૬૯૯ ના કેસના ચુકાદાથી આવરી લેવામાં આવ્યો છે, જે હકીકતમાં વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. મિર્ઝા દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદામાં પણ સંદર્ભિત છે. એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે સામા દાવા દ્વારા, પ્રતિવાદીઓએ ખાસ દલીલ કરી છે કે વાદીઓએ તેમની મિલકત પર દબાણ કર્યું છે, જો કે, તે દાવાવાળી મિલકત સિવાયની છે પરંતુ તે પ્રતિવાદીઓને કોઈ પણ સામો દાવો દાખલ કરવાના તેમના અધિકારથી વંચિત કરશે નહીં, કારણ કે તે સીપીસીના ઓર્ડર ૮ રુલ ૬-એ હેઠળ માન્ય છે.

૬.૧. વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. શર્મા વધુમાં રજૂઆત કરશે કે જ્યારે સામા દાવામાં પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ચોક્કસ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હોય કે વાદીએ તેમની જમીનના ટુકડા પર દબાણ કર્યું છે અને સામા દાવા દ્વારા રાહત માંગી હોય, ત્યારે તે કાયદામાં ટકવાપાત્ર છે.

૬.૨. છેલ્લે, વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. શર્મા રજૂઆત કરશે કે જ્યારે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કાયદાની કોઈ ભૂલ, અને ગંભીર ભૂલ તો નહીં જ, કરવામાં આવી નથી, ત્યારે આ કોર્ટે ભારતની સંવિધાનની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ નહીં.

૬.૩. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતા, વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. શર્મા આ કોર્ટને હાલની અરજી ફગાવી દેવા વિનંતી કરશે.

૭. અન્ય કોઈ વધુ રજૂઆતો કરવામાં આવી નથી.

વિશ્લેષણ

૮. ઉપર મુજબ અવલોકન કરેલી હકીકતો વિવાદમાં નથી. તે વિવાદમાં નથી કે દાવાવાળી મિલકત અને સામા દાવામાં દર્શાવેલ મિલકત બંને અલગ અલગ

મિલકતો છે. તેમ છતાં, હકીકત એ રહે છે કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા તેમના સામા દાવામાં એક ચોક્કસ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે વાદીએ સામા દાવામાં દર્શાવેલ જમીનના તેમના ટુકડા પર દબાણ કર્યું છે, અને તે મુજબ વાદીઓ સામે રાહત માંગી છે.

૯. હકીકતોની આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, જ્યારે સામો દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સીપીસીના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૦ હેઠળ દાવો પરત કરવાની વિવાદાસ્પદ અરજી કાયદા મુજબ ટકવાપાત્ર રહેશે નહીં.

૧૦. હાલની અરજીનો મુખ્ય મુદ્દો સુપ્રીમ કોર્ટના જગ મોહન ચાવલા (ઉપર મુજબ) ના કેસના નિર્ણય દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યો છે, જેમાં સમાન પરિસ્થિતિમાં, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે આ મુજબ અવલોકન અને ઠરાવ્યું છે:—

'૫. પ્રશ્ન, તેથી એ છે કે: શું મનાઈ હુકમના દાવામાં, સમાન અથવા અલગ મિલકતના સંબંધમાં મનાઈ હુકમ માટેનો સામો દાવો ટકવાપાત્ર છે? શું અલગ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) પર

સામો દાવો કરી શકાય છે?... પ્રતિવાદીને મળેલા દાવા માટેના કારણના સંબંધમાં કોઈ પણ અધિકાર અથવા દાવો' શબ્દો એ દર્શાવશે કે જે કારણથી સામો દાવો ઉદ્ભવે છે તે આવશ્યકપણે વાદીના તે કારણથી ઉદ્ભવવો અથવા તેની સાથે કોઈ સંબંધ હોવો જરૂરી નથી જેના કારણે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. એકમાત્ર મર્યાદા એ છે કે લેખિત જવાબ દાખલ કરવા માટે નક્કી કરેલી મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં દાવાનું કારણ ઉદ્ભવવું જોઈએ. પ્રતિવાદી એવા દાવાના કારણને રજૂ કરી શકે છે જે દાવો દાખલ કર્યા પછી પણ તેને મળ્યું હોય. સામા દાવાને સ્પષ્ટપણે પ્લેડિંગ્સના તમામ લક્ષણો ધરાવતા કોસ-સૂટ તરીકે ગણવામાં આવે છે જેમાં તેના દાવાનું કારણ જાહેર કરવાની અને તેના પર જરૂરી કોર્ટ ફી ચૂકવવાની ફરજ પણ સામેલ છે. પ્રતિવાદીને સ્વતંત્ર દાવો દાખલ કરવા મોકલવાને બદલે, કાર્યવાહીની બહુવિધતા અને બિનજરૂરી વિલંબને ટાળવા માટે, વિધાનસભાના હેતુ એક જ દાવામાં દાવો અને સામો દાવો બંનેને દાવો અને કોસ-સૂટ તરીકે ચલાવવાનો અને તે જ ટ્રાયલમાં તેમનો નિકાલ કરવાનો હતો. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, પ્રતિવાદી સામા દાવા દ્વારા કોઈ પણ એવા અધિકારનો દાવો કરી શકે છે જે તેને મળેલા દાવાના કારણના સંબંધમાં હોય, ભલે તે

વાદી દ્વારા જણાવવામાં આવેલા દાવાના કારણથી સ્વતંત્ર હોય અને પ્રતિવાદીને અલગ દાવો દાખલ કરવા મોકલ્યા વિના તે જ કારણનો ન્યાયિક નિર્ણય લાવી શકે છે. અપીલકર્તાની દલીલનો સ્વીકાર સુધારાના હેતુને નિષ્ફળ બનાવવાની વૃત્તિ ધરાવે છે..... અન્યથા પણ, તે એક સ્વતંત્ર દાવાનું કારણ હોવાથી, ભલે મિલકતની ઓળખ અલગ હોય, સામો દાવો ફગાવવા માટે કોઈ ગેરકાયદેસરતા ઉદ્ભવતી નથી. તેમ છતાં, એક જ દાવામાં, દાવામાંનો દાવો અને સામો દાવો બંનેને તે જ દાવામાં ચલાવી શકાય છે અને તેનો નિર્ણય અને નિકાલ કરી શકાય છે."

(ભાર આપેલ છે)

૧૧. વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. મિર્ઝા દ્વારા તેમની દલીલના સમર્થનમાં ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયમાં, જેમાં સત્યેન્દર (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના જગ મોહન ચાવલા (ઉપર મુજબ) ના કેસના નિર્ણયની પણ નોંધ લીધી છે અને નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:—

'૧૬..... તે સાચું છે કે પ્રતિવાદી દ્વારા સામો દાવો કરી શકાય છે, ભલે તે અલગ અથવા સ્વતંત્ર દાવાના કારણ પર હોય

(જગ મોહન ચાવલા અને અન્ય વિરુદ્ધ ડેરા રાધા સ્વામી સત્સંગ
અને અન્ય, ૧૯૯૬ ૪ એસસીસી ૬૯૯)."

(ભાર આપેલ છે)

૧૨. તેથી, ઉપરોક્ત નિર્ણય વાદીઓના કેસમાં મદદરૂપ અને સહાયક સાબિત થશે નહીં કારણ કે તે હાલના કેસની હકીકતોને લાગુ પડતો નથી.

૧૩. આમ, કેસના રેકૉર્ડ પરથી ફલિત થતી ઉપરોક્ત બિનવિવાદાસ્પદ હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા અને ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયના સિદ્ધાંતોને પણ લાગુ કરતા, તેમાં કોઈ શંકા નથી કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલો સામો દાવો કાયદા મુજબ ટકવાપાત્ર રહેશે. જેમ કે, મને હાલની અરજીમાં કોઈ મેરિટ જણાતું નથી, કારણ કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કાયદાની કોઈ ભૂલ, અને ગંભીર ભૂલ તો નહીં જ, અથવા કોઈ અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ કરવામાં આવી નથી, જેમાં ભારતની સંવિધાનની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે હસ્તક્ષેપ કરવાની જરૂર હોય.

નિષ્કર્ષ

૧૪. ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં લેતા, હાલની અરજી ફગાવવાને પાત્ર છે, જે આથી

ફગાવવામાં આવે છે. રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૦૫ સને ૨૦૨૨ માં આંક-૨૧ નીચે એડિશનલ સિવિલ જજ, ઉમરગામ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૭/૦૫/૨૦૨૪ ના હુકમની આથી પુષ્ટિ કરવામાં આવે છે. રુલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

સહી/-

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિશ્રી)

મોહમ્મદ મોનિસ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.